

Vol. 45 Coden: KMKMAA ISSN 0355-1628

Toimitus • Redaktion • Office

Pohjantie 3, FIN-02100 Espoo
puh. 0400 578 901

toimitus@kemia-lehti.fi
www.kemia-lehti.fi

www.facebook.com/kemialehti

Päätoimittaja • Chefredaktör • Editor-in-Chief

DI Leena Laitinen 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimituspäällikkö • Redaktionschef

• Managing Editor
Päivi Ikonen 0400 139 948
paivi.ikonen@kemia-lehti.fi

Taitto • Layout

K-Systems Contacts Oy
Päivi Kaikkonen 040 733 3485
taitto@kemia-lehti.fi

Sihteeri • Sekreterare • Secretary

Sanna Alajoki 050 336 5613
sanna.alajoki@kemia-lehti.fi

Ilmoitukset • Annonser • Advertisements

ilmoitukset@kemia-lehti.fi

Myynti • Försäljning • Sales

Seija Kuoksa 040 933 1147
seija.kuoksa@kemia-lehti.fi

Jaana Koivisto 040 770 3043
jaana.koivisto@kemia-lehti.fi

Tilaukset • Prenumerationer • Subscriptions

puh. 03 4246 5370
tilaukset@kemia-lehti.fi

Tilauhinnat

Kotimaassa 105 euroa (kestotilaus 95 euroa),
muut maat 145 euroa
Kouluille 49 euroa, www.aikakaus.fi
Prenumerationspris i Finland 105 euro,
övriga länder 145 euro
Subscription price (out of Finland) EUR 145
Irtonumero/Lösnummer/Single copy EUR 17

Osoitteenmuutokset

Kemian Seurojen toimisto
puh. 010 425 6302, faksi 010 425 6309
toimisto@kemianseura.fi

Kustantaja • Utgivare • Publisher

Kempulsi Oy

Toimitusjohtaja • Verkst.direktör

• Managing Director

Leena Laitinen

puh. 040 577 8850

leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimistopäällikkö • Kontorschef • Office Manager

Sanna Alajoki

puh. 050 336 5613

sanna.alajoki@kemia-lehti.fi

Toimitusneuvosto • Redaktionsråd

• Editorial Board

Johtaja Susanna Aaltonen, Kemianteollisuus ry

Laboratoriopäällikkö Susanna Eerola, Roal Oy

Toimitusjohtaja Saara Hassinen, Terveys-

teknologian Liitto ry

Emer.prof. Matti Hotokka, Åbo Akademi

Toimituspäällikkö Päivi Ikonen, Kemia-Kemi

Toiminnanjohtaja Heleena Karrus, Kemian Seurat

Päätoimittaja Leena Laitinen, Kemia-Kemi

Toimittaja Sisko Loikkanen, Yleisradio

Professori Jan Lundell, Jyväskylän yliopisto

Emer.prof. Markku Räsänen, Helsingin yliopisto

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Keskipainos 5 000, erikoisnumeroilla

300–3 000 kpl:n lisäjakelu.

Forssa Print, Forssa 2018

ISO 9002

Pakko saada

Markku Joutsen

“YLÄKERTAAN ja äkkiä!”

Aamuvuoron työnjohtaja karjaisi laboratorion ovelta sen näköisenä, että lähdimme kyselemättä. Jorma retkotti pitkän pituuttaan lattialla. Hengetön hän ei ollut, koska örisi vaimeasti, kun juoksin hänen luokseen.

“Shinäkin nuori tyttö.”

Sinä päivänä näin ensimmäisen kerran alkoholiriippuvuuden täyden voiman. Olin aloittanut kesäharjoittelijana tehtaassa. Toinen harjoittelija Jorma, nelikymppinen aikuisopiskelija, oli jätetty

yksin ylälaboratorioon suorittamaan analyysijä.

Se oli virhe, sillä kemikaalikaapissa oli etanolia. Denaturoitua, mutta se ei hidastanut tarpeessa olijaa. Juomakelvoton aine oli kiskaistu ensimmäisen tilaisuuden tullen.

VUOSIEN VARRELLA olen joutunut todistamaan lisää seurauksia, joihin riippuvuus päihteistä johtaa. Viina, huumeet ja pillerit voivat viedä addiktoituneelta rahat, työpaikan, perheen, asunnon, ystävät, työkyvyn tai hengen, joiltakuilta perä perää kaikki ja bonuksena itsekunnioituksen. Mikään hinta ei ole liikaa, kun on pakko saada.

“Hengetön hän ei ollut, koska örisi vaimeasti!”

Nyt keksittyä etanolia ei ikinä hyväksyttäisi elintarvikekäyttöön. Se on kaikkialle elimistömme soluihin kulkeutuva myrkkö ja ensimmäisen luokan karsinogeeni, joka aiheuttaa suoraan tai myötävaikuttamalla satoja sairauksia haimatulehduksesta dementiaan ja keuhko-kuumeesta syöpiin.

Valistus terveyshaitoista on hukkapuhetta niille, joiden ykkösprioriteettina on päivän annos. Tieto siitä, että turvallisen käytön raja on lähellä nolaa, puree paremmin meihin muihin, jotka käytämme tai uskomme käyttävämme alkoholia kohtuudella.

Päihteet tuottavat paljon kärsimystä paitsi niistä riippuvaisille myös heidän lähipiirilleen. Julkisissa tiloissa tapahtuvat örvellykset ja väkivallanteot ovat vain jäävuoren huippu. On viikonlopusta toiseen pelkääviä perheitä ja koteja, joissa lapset oppivat laskemaan, milloin kahdestoista tölkki sihahtaa auki ja rähinäkänni alkaa.

Saatavuus ja hinta ovat tärkeimmät muuttujat, joilla voidaan rajoittaa alkoholista koituvia haittoja. Enemmistön elämänlaatua ei sanottavasti paranna eikä sanottavasti huononna se, että ruokakaupoista saa nyt aiempaa väkevämpiä oluita ja lonkeraita. Kohtuuttoman koville joutuvan vähemmistön takia pidän uudistusta vahingollisena.

MITEN PÄIVÄ tehtaassa jatkui? Mieleen on jäänyt paikalle hälytetyn isän katse, kun aikamiespoikaa tungettiin autoon. Jorma selvisi lääkärireissulla ja ankaralla varoituksella ja pysytteli loppukesän selvin päin, ainakin työmaalla.

Kaikille ei käy yhtä hyvin.

Leena Laitinen